

Consultatiedocument Elia Users' Group met betrekking tot het voorstel van Elia tot wijziging van de tariefstructuur

Inhoud

Inleiding.....	2
I. Krachtlijnen van de ontwikkeling van het voorstel van Elia tot wijziging van de tariefstructuur.....	2
II. Voorstel van tariefstructuur voor de tarieven voor toegang tot het net van Elia	2
III. Nieuwe elementen voor de tariefstructuur in vergelijking met de huidige tariefstructuur.....	3
1. Harmonisatie van tarieven voor distributienetbeheerders en tarieven voor klanten rechtstreeks aangesloten op het Elia-net	3
2. Vermindering van het aantal klantengroepen.....	3
3. Afschaffing van de signalen voor tariefperiodes.....	3
IV. Tarieven voor het beheer van de netinfrastructuur.....	4
1. Het tarief voor maandpiek.....	4
2. Het tarief voor jaarpiek.....	4
3. Het tarief voor ter beschikking gesteld vermogen.....	4
V. Tarieven voor systeembeheer.....	4
1. Het tarief voor systeemdiensten	5
2. Het tarief voor verliezen	5
3. Het tarief voor bijkomende reactieve energie.....	5
VI. Tarieven voor marktintegratie	5
VII. Vragen	5
VIII. Reacties	6
Bijlage 1 Overzicht van de tariefstructuur onder de huidige tariefmethodologie en onder het voorstel van Elia	7

Inleiding

In het kader van het opstellen van een nieuwe tariefmethodologie door de CREG, wordt Elia als transmissienetbeheerder, zoals wettelijk voorzien in artikel 12 §2 van de Elektriciteitswet van 29 april 1999, door de CREG geconsulteerd. Een van de luiken waarover deze oefening handelt, heeft betrekking op de tariefstructuur. Dit document bevat een high-level beschrijving van de concepten die deel uitmaken van het voorstel van Elia voor aanpassingen aan de tariefstructuur¹.

Het doel van dit document is de leden van de Users' Group te informeren over alle door Elia aan de CREG voorgestelde relevante wijzigingen aan de concepten binnen de tariefstructuur, teneinde de visie van de stakeholders, vertegenwoordigd in de Users' Group, over deze wijzigingen te kennen.

De tariefstructuur handelt niet over de hoogte van de kosten en het toegelaten inkomen van de transmissienetbeheerder noch over de hieruit vloeiende allocatie van kosten tussen de verschillende types van gebruikers. Deze laatste elementen maken deel uit van het tariefdossier dat voorafgaandelijk aan de volgende regulatoire periode (2016-2019) door Elia bij de CREG zal worden ingediend.

I. Krachtlijnen van de ontwikkeling van het voorstel van Elia tot wijziging van de tariefstructuur

Dit document bevat de voorstellen tot wijziging van Elia met betrekking tot het luik tariefstructuur van de tariefmethodologie en handelt over de tarieven voor toegang tot het net. Voor de aansluitingstarieven, de tarieven voor het behoud en herstel van het individueel evenwicht van de toegangsverantwoordelijken en de tarieven voor openbare dienstverplichtingen, taksen en toeslagen worden geen belangrijke wijzigingen voorgesteld. Bijlage 1 bevat een overzicht van de tariefstructuur onder de huidige tariefmethodologie en onder het voorstel van Elia.

Het voorstel tot wijzigingen van de tariefstructuur van Elia is gefundeerd op drie krachtlijnen:

1. De tarieven zijn **output-based**, d.w.z. dat de tariefstructuur de diensten reflecteert die worden aangeboden aan de netgebruikers en niet de kosten die door Elia hiervoor moeten worden gemaakt;
2. De tarieven zijn **transparant**, d.w.z. dat de tarieven die de dienst weerspiegelen waarvoor de netgebruiker betaalt, gemakkelijk te begrijpen zijn en dat ze gebruik maken van eenduidige en transparante tariefdragers;
3. De tariefstructuur is **eenvoudig**, d.w.z. dat het aantal tarieven beperkt is. Dit zal onder andere bereikt worden door het aantal klantengroepen en types klanten te beperken, alsook de impact van tariefperiodes fors te beperken.

II. Voorstel van tariefstructuur voor de tarieven voor toegang tot het net van Elia

Binnen het kader van bovenstaande krachtlijnen en vertrekkend vanuit de drie wettelijke hoofdtaken van de Belgische transmissienetbeheerder zoals beschreven in artikel 8 §1 en §1 bis van de Elektriciteitswet van 29 april 1999, met name (1) *het op lange termijn waarborgen van het vermogen van het transmissienet en voldoen aan redelijke aanvragen voor de transmissie van elektriciteit, uitbaten, onderhouden en ontwikkelen, onder economisch aanvaardbare voorwaarden, van een zeker, betrouwbaar en doeltreffend transmissienet*, (2) *het zorgen voor een zeker, betrouwbaar en efficiënt elektriciteitsnet en er in dit verband op toe zien dat de nodige ondersteunende diensten beschikbaar zijn en geïmplementeerd worden, voor zover die beschikbaarheid onafhankelijk is van ieder ander transmissienet waaraan zijn systeem gekoppeld is* en (3) *de netbeheerder zich in de eerste plaats [inzet] om de marktintegratie te bevorderen*, stelt Elia volgende nieuwe tariefstructuur voor de toegangstarieven voor, gebaseerd op drie groepen tarieven: de tarieven voor beheer van de netinfrastructuur, de tarieven voor beheer van het

---

¹ De tariefmethodologie bevat naast de tariefstructuur ook nog andere luiken, welke ook deel uitmaken van de nieuwe tariefmethodologie. Deze luiken maken echter geen deel uit van de onderhavige consultatie van de Users' Group.

systeem en de tarieven voor marktintegratie. In wat volgt gaan we dieper op elk van deze groepen toegangstarieven in.

		Klanten rechtstreeks aangesloten op het Elia-net	Distributienetbeheerders
Tarieven voor netinfrastructuurbeheer	Maandpiek	Maandpiek (afgenomen/geïnjecteerd netto vermogen)	
	Jaarpiek	Jaarpiek over 12 maanden (afgenomen/geïnjecteerd netto vermogen)	
	Ter beschikking gesteld vermogen	MVA Aansluitingcontract	MVA aan de uitgang van de transformatoren
Tarieven voor systeembeheer	Systeemdiensten	MWh afgenomen/geïnjecteerde netto energie	
	Verliezen		
	Bijkomende reactieve energie	MVA _r afgenomen/geïnjecteerd bovenop de bepalingen voorzien in het Federaal Technisch Reglement	
Tarieven voor marktintegratie	Tarief voor marktintegratie	MWh afgenomen/geïnjecteerde netto energie	

III. Nieuwe elementen voor de tariefstructuur in vergelijking met de huidige tariefstructuur

Alvorens in te gaan op de verschillende categorieën toegangstarieven en de daarbij horende tarieven, worden eerst een aantal algemene elementen en voorstellen tot wijziging besproken.

1. Harmonisatie van tarieven voor distributienetbeheerders en tarieven voor klanten rechtstreeks aangesloten op het Elia-net

Voor de toegangstarieven kiest Elia ervoor om, in de mate van het mogelijke, geen conceptueel onderscheid te maken tussen de tariefstructuur voor distributienetbeheerders enerzijds en klanten rechtstreeks aangesloten op het Elia-net anderzijds. Dezelfde types tarieven zullen met andere woorden steeds op zowel toegangs- als koppelpunten worden toegepast, hoewel differentiaties noodzakelijk kunnen blijken tussen verschillende types van toegangspunten om technische redenen. Conceptueel zal dit een vereenvoudiging van de tariefstructuur inhouden.

2. Vermindering van het aantal klantengroepen

Voor de toegangstarieven stelt Elia ook voor om het aantal klantengroepen te verminderen, van momenteel vier groepen naar drie (In de netten 380/220/150; In de netten 70/36/30; Aan de uitgang van de transformatie naar middenspanning), door het samenvoegen van de huidige groepen 2 en 3 (Aan de uitgang van de transformatie naar de netten 70/36/30 en In de netten 70/36/30) en dit in het kader van het vereenvoudigen van de tariefstructuur.

3. Afschaffing van de signalen voor tariefperiodes

Verder stelt Elia ook voor om de verschillen tussen tariefperiodes te schrappen. Het voorafgaandelijk bepalen en vastleggen van tariefperiodes zoals piek en dal zal steeds moeilijker worden. Onder andere door het toenemende belang van intermitterende gedecentraliseerde productie worden de momenten van piekbelasting op het transmissienet niet in een vast tijdsschema te vatten. Tevens zijn de grootte en dus de impact van dergelijke signalen die een transmissienetbeheerder zou kunnen geven zeer beperkt in vergelijking met de signalen die vanuit de energiemarkt worden gegeven. Tenslotte draagt het afschaffen van de verschillende tariefperiodes in grote mate bij tot een eenvoudige en transparante tariefstructuur. In wat volgt zal Elia aanduiden welk tarief met een signaalfunctie op het verbruik tijdens piekmomenten zij voorstelt door middel van een “peak load pricing mechanisme”.

IV. Tarieven voor het beheer van de netinfrastructuur

De tarieven voor het beheer van de netinfrastructuur zijn tarieven op basis van een tariefdrager uitgedrukt in vermogen. Zij dekken de diensten door Elia aangeboden aan haar netgebruikers betreffende de ontwikkeling en het onderhoud van het net.

Elia stelt drie tarieven voor:

1. Het tarief voor maandpiek

Het tarief voor maandpiek is gebaseerd op de maandelijkse verbruikspiek. Door middel van dit tarief zullen de netgebruikers voor hun effectieve gebruik tijdens die maand in kwestie betalen.

Dit tarief is gebaseerd op het netto afgenomen of geïnjecteerd vermogen en is in functie van de klantengroep alsook het type toegangspunt.

2. Het tarief voor jaarpiek

Het tarief voor jaarpiek is gebaseerd op de vermogenspiek van de laatste 12 maanden, dit is de naderhand (ex post) vastgestelde maximale vermogenspiek van de lopende maand en de 11 maanden daaraan voorafgaand. Net als het tarief voor maandpiek, geeft het tarief voor jaarpiek een incentive voor het efficiënt gebruik van het net, alsook een signaal naar toekomstige netontwikkelingen. Een dergelijk tarief voor jaarpiek bestaat momenteel reeds voor klanten rechtstreeks aangesloten op het transmissienet. Dit tarief vertegenwoordigt een peak load pricing mechanisme op basis van de jaarpieken van de individuele netgebruikers. Het tarief biedt een incentive om waar mogelijk verbruiksprofielen af te vlakken en zodoende de synchrone systeempiek te beïnvloeden. De hoogte van de systeempiek is een belangrijke factor in de dimensionering van het net.

Dit tarief is gebaseerd op het netto afgenomen of geïnjecteerd vermogen en is in functie van de klantengroep alsook het type toegangspunt.

3. Het tarief voor ter beschikking gesteld vermogen

Het tarief voor ter beschikking gesteld vermogen is een tarief waardoor de netgebruiker betaalt voor zijn aandeel in het bovenliggende net waarvan de kosten bepaald worden door zowel de historische als de toekomstige investeringen. Daarnaast geeft dit tarief ook een signaal naar toekomstige netuitbouw, vermits netgebruikers zelf kunnen bepalen hoeveel vermogen zij willen “reserveren” op langere termijn. Conceptueel aligneert dit tarief de situatie van klanten rechtstreeks aangesloten op het Elia-net en van distributienetbeheerders, waarvoor dit tarief reeds wordt toegepast. Voor klanten rechtstreeks aangesloten op het Elia-net wordt dit tarief gebaseerd op hun contractueel vermogen zoals beschreven in hun aansluitingscontract, voor de distributienetbeheerders op het nominaal vermogen van de transformatoren (de zogeheten S Nom). Een bijkomende differentiatie van dit tarief voor bepaalde types van toegangspunten (bijvoorbeeld toegangspunten “noodvoeding”) is ook voorzien.

Dit tarief voor ter beschikking gesteld vermogen vervangt voor de klanten rechtstreeks aangesloten op het Elia-net het systeem van de onderschrijvingen en dit in het kader van meer eenvoudige en transparante tarieven.

Klanten rechtstreeks aangesloten op het Elia-net zullen het gevraagd aansluitvermogen onder bepaalde voorwaarden kunnen aanpassen in functie van hun evoluerende behoefte. Het “contractuele” aansluitvermogen kan dus lager liggen dan het fysieke aansluitvermogen. Indien in dergelijk geval het afgenomen vermogen hoger toch zou liggen dan het contractueel ter beschikking gesteld vermogen, zal die overschrijding onderhevig zijn aan een verhoogd tarief. Dit tarief is gebaseerd op het ter beschikking gestelde vermogen (contractueel of aan de uitgang van de transformatoren) en is in functie van de klantengroep alsook het type toegangspunt.

V. Tarieven voor systeembeheer

De tarieven voor systeembeheer dekken de diensten met betrekking tot het beheer van het systeem² die worden aangeboden aan de Elia netgebruikers. Elia stelt voor deze tarieven te baseren op een tariefdrager uitgedrukt in netto energie (met uitzondering van het tarief voor bijkomende reactieve energie). In tegenstelling tot tarieven op

---

² Niet te verwarren met het huidige tarief voor het systeembeheer voor de afname

basis van bruto begrensde energie, zal een netgebruiker in dit geval enkel voor deze diensten betalen wanneer hij er effectief gebruik van maakt. Bruto begrensde energie wordt gepercipieerd als een complexe en minder transparante tariefdrager. Drie verschillende tarieven voor systeembeheer worden voorgesteld:

1. Het tarief voor systeemdiensten

Het tarief voor systeemdiensten dekt alle activiteiten en diensten van Elia die aan de netgebruikers worden aangeboden in het kader van het beheer van het systeem. Dit tarief bevat in hoofdzaak de programmatie van de uitwisselingen van energie, het beheer van het transportnet en de controle op de uitwisselingen van energie, het permanent evenwichtsbeheer tussen aanbod en vraag van elektriciteit, het verzamelen en behandelen van de metingen en tellingen, het congestiebeheer en het beheer van de spanning en de reactiehuishouding.

Dit tarief is gebaseerd op netto afgenomen of geïnjecteerde energie en is in functie van de klantengroep.

2. Het tarief voor verliezen

Het tarief voor verliezen dekt de dienst van Elia voor de compensatie van de verliezen aan actieve energie in het net, opgelegd aan de netbeheerder door de geldende technische reglementen.

Dit tarief is gebaseerd op de netto afgenomen energie en is in functie van de klantengroep.

3. Het tarief voor bijkomende reactieve energie

Het tarief voor bijkomende reactieve energie dekt de overschrijdingen van reactieve energie ten opzichte van het forfait zoals vastgelegd in de geldende technische reglementen.

Dit tarief is gebaseerd op MVAR en is in functie van het regime (capacitief of inductief) en van de klantengroep.

VI. Tarieven voor marktintegratie

Het tarief voor marktintegratie betreft de diensten die Elia als transmissienetbeheerder aan haar netgebruikers aanbiedt voor de ontwikkeling van een meer efficiënte en effectieve elektriciteitsmarkt. Het betreft hier de taken die haar expliciet zijn toegewezen door artikel 8, §1 bis van de Elektriciteitswet van 29 april 1999. Het betreft hier onder meer het faciliteren van Europese marktintegratie, het beheer van de interconnectoren, de coördinatie met de buurlanden, de deelname in Europese projecten en organisaties (bv ENTSO-e), maar ook de ontwikkeling van de Belgische elektriciteitsmarkt, de commerciële diensten aangeboden aan de Elia netgebruikers, de verplichtingen in het kader van transparantie en de publicatie van gegevens. Een dergelijk tarief onderschrijft zich in de logica van output-based en transparante tarieven.

Dit tarief is gebaseerd op netto afgenomen of geïnjecteerde energie en is in functie van de klantengroep.

VII. Vragen

- 1) Hebt u opmerkingen of aanvullingen bij de principes die Elia hanteert bij het opstellen van de tariefstructuur (output-based, transparant, eenvoudig)?
- 2) Hebt u opmerkingen of aanvullingen bij de nieuwe tariefstructuur voor de toegangstarieven, gebaseerd op drie groepen tarieven (tarieven voor netinfrastructuurbeheer, tarieven voor systeembeheer en tarieven voor marktintegratie)?
- 3) Hebt u opmerkingen of aanvullingen bij de vereenvoudiging van de tarieven voor netinfrastructuurbeheer door de afschaffing van de tariefperiodes voor deze tarieven?
- 4) Hebt u opmerkingen of aanvullingen bij de invoering van een tarief voor maandpiek en de uitbreiding van een tarief voor jaarpiek naar alle netgebruikers als incentive voor een efficiënt gebruik van het net en voor toekomstige netontwikkelingen?
- 5) Hebt u opmerkingen of aanvullingen bij de afschaffing van het systeem van onderschrijvingen en de vervanging hiervan door de uitbreiding van een tarief voor ter beschikking gesteld vermogen naar alle netgebruikers?
- 6) Hebt u opmerkingen of aanvullingen bij de afschaffing van bruto begrensde energie en de vervanging hiervan door netto energie als tariefdrager?

- 7) Hebt u opmerkingen of aanvullingen bij de tarieven voor systeembeheer en marktintegratie?
- 8) Hebt u nog verdere algemene opmerkingen of aanvullingen bij deze consultatie van Elia met betrekking tot haar voorstel aan de CREG voor aanpassingen van de tariefstructuur?

VIII. Reacties

Dit document wordt aan de Users' Group voorgelegd ter consultatie. Deze consultatie zal lopen van vrijdag 6 juni tot vrijdag 20 juni. Alle antwoorden op bovenstaande vragen moeten gericht worden aan usersgroup@elia.be en dit tot ten laatste vrijdag 20 juni om 18.00. Bijkomende vragen kunnen gericht worden aan Bruno De Wachter (Bruno.DeWachter@elia.be).

Deze reacties zullen op naam worden meegedeeld aan de CREG. De marktpartij kan een aanvraag doen opdat zijn reactie als anoniem zal worden verwerkt in het consultatierapport dat ter beschikking van de marktpartijen zal worden gesteld.

Bijlage 1 Overzicht van de tariefstructuur onder de huidige tariefmethodologie en onder het voorstel van Elia

Tariefstructuur onder de huidige tariefmethodologie
1. Aansluitingstarieven
2. Tarieven voor gebruik van het net
2.1. Tarieven voor het onderschreven vermogen voor de afname
2.2. Tarief voor het bijkomend vermogen voor de afname
2.3. Tarief voor het Systeembeheer voor de injectie en de afname
2.4. Tarieven voor het gebruik van het net voor de injectie
3. Tarieven voor ondersteunende diensten
3.1. Tarief voor de reservering van de primaire regeling van de frequentie, voor de reservering van de secundaire regeling van het evenwicht in de Belgische regelzone, voor de reservering van de tertiaire reserve en voor de black-start-dienst
3.2. Tarief voor de regeling van de spanning en van het reactief vermogen
3.3. Tarief voor congestiebeheer
3.4. Tarief voor het compenseren van de verliezen aan actieve energie in het net
4. Tarieven voor het handhaven en herstellen van het individuele evenwicht van de toegangsverantwoordelijken
5. Tarieven voor openbare dienstverplichtingen en Toeslagen

Voorstel van Elia voor een nieuwe tariefstructuur
1. Aansluitingstarieven
2. Tarieven voor netinfrastructuurbeheer
2.1. Maandpiek
2.2. Jaarpiek
2.3. Ter beschikking gesteld vermogen
3. Tarieven voor systeembeheer
3.1. Systeemdiensten
3.2. Verliezen
3.3. Bijkomende reactieve energie
4. Tarieven voor marktintegratie
5. Tarieven voor het handhaven en herstellen van het individuele evenwicht van de toegangsverantwoordelijken
6. Tarieven voor openbare dienstverplichtingen en Toeslagen